

komme til Forhandling og er enig i, hvad den ærebe Ordfører i saa Henseende har anført, det i høi Grad uregelmæssigt og uhenigtsmæssigt at vedtage en heel Lov ved een Afstemning, hvor man ikke har havt Leilighed til at drøfte de enkelte Bestemmelser, og ikke kommer til at stemme om de enkelte Bestemmelser Indhold. Jeg finder det lidet ønskeligt, at Exempel dertil gives, naar det ikke er nødvendigt, og i nærværende Tilfælde er det ikke nødvendigt; thi hvad man vil opnaae ved Endringsforslaget, er opnaaet ved Anordningen. Endelig finder jeg det uklogt, i det Dieblis man tydeligt seer, at den høitærebe Minister har viist et moralsk Mod ved denne Leilighed, som man finder at burde paasjønne, at man da ikke støtter hans Myndighed overfor den Modstand, han har fundet. Vel har han sagt, at han ikke vil betragte Afstemningens Udfald som en Misbilligelse, naar Misbilligelsen ikke udtrykkelig foreligger; men jeg finder alligevel, at man støtter hans Myndighed meget mere ved ligefrem at vedtage Lovudkastet, som det foreligger, end man gjør ved indirekte, ibetmindste i formel Henseende, at misbillige Ministerens Skridt, idet man vedtager Endringsforslaget. Naar man siger, at man ikke har Sikkerhed for, at Anordningen vil vedblive at gjælde, da er det vel ganske vist, at en følgende Minister kan foretage Forandringer deri, naar han kan faae Kongens Samtykke, det indrømmer jeg. Men saa er det jo tidsnok at optage Sagen og formulere den som Lov.

Den ærebe 3die Landsthingsmand for Ste Areds (F. Nielsen) vil jeg tillade mig at erindre om et Par Omstændigheder, som ganske vist ere ham velbekendte, men som han dog forekommer mig at have glemt i sit Foredrag. Han beklagede Oplosningen af de territoriale Sogneinigheder; den kan jeg ikke beklage. Det har i høi Grad glædet mig, at Sognebaandet blev løst; thi det forekom mig i høi Grad urimeligt, at en Mand skal være bunden til den Præst, der netop er ansat, hvor han boer, naar han ikke finder sig tilfredsstillet ved ham. Det ærebe Medlem glemte, at den territoriale Sogneinddeling netop her i Kjøbenhavn har viist sin fulde Urimelighed; thi her behøvede man blot at flytte fra den ene Gade

til den anden, for at flytte ind i et andet Sogn og blive bunden til en anden Præst. Dette var naturligviis saa urimeligt, at det ikke kunde bestaae, og derfor har her faktisk bestaaet Sognefrihed, saaledes at man alene gjennem Pengepungen stod i Forbindelse med sin Sognepræst — man maatte jo nemlig betale de kirkelige Handlinger hos den Præst, i hvis Sogn man boede. Naar det ærebe Medlem meente, at denne Tilstand vilde være utaaelig, hvor Præster af forskjellig religiøs Anskuelse kom til at prædike i samme Kirke, da er dette jo et Forhold, der har fundet Sted mangfoldige Læder i de fleste Kjøbstæder og her i Kjøbenhavn, hvor man i samme Kirke Formiddag, Eftermiddag og Aften har kunnet høre forskjellige religiøse Anskuelser fremsatte uden Skade for det kirkelige Liv. Jeg er fuldkommen enig med den ærebe Taler, der allerede har sagt, at den Frygt, man yttrede for Følgerne af den foreliggende Anordning og Lov, er i høi Grad overdreven. Det forekommer mig meget at minde om de Ytringer, man hørte ogsaa ved Næringsfrihedens Indførelse. De store Følger vil det ikke have, og i alt Fald ere vi nu komne til den Grad af Udvikling, at Friheden er det bedste Bindemiddel, og at der ikke er noget Princip, der er sandere og stærkere end den.

Drejer: Den høitærebe Formands Bemærkning foranlediger mig til at ytre, at det ikke har været min Mening, og jeg troer heller ikke, at det laae i mine Ord, at gjøre nogen Indvending imod, at Endringsforslaget var fremkommet. Jeg har kun meent og troet ogsaa kun sagt, at den paapegede Omstændighed indeholder en hyderligere Banffelighed for Tilslutning til det fra Medlemmernes Side, og jeg troer freindeles, at der forsaavidt ligger en Banffelighed deri. Men det har ingenlunde været min Hensigt at gjøre nogen Slags Indsigelse imod, at det er kommet frem, og reise Indvending mod den høitærebe Formands formelle Afgjørelse af dette Spørgsmaal. Jeg kan forøvrigt i Afskilligt med Hensyn til dette Spørgsmaal henholde mig til, hvad den ærebe sidste Taler yttrede.